Ajtó a pokolba – a lángoló türkmenisztáni Darvaza-kráter

Türkmenisztán legnagyobb részét, mintegy hetven százalékát a **Karakum sivatag** teszi ki. Az ország öt tartományból az Ahal Welayat a második legnagyobb, itt él a teljes lakosság tizennégy százaléka. **Derweze** (más néven **Darvaza**) egy poros kis falu volt az ország közepéből, 260 km-re északra Ashgabat-tól, amit az itt élő nomád népek laknak. Talán már maguk sem tudják, hogy őseik, a Teke-törzs alapítói vajon miért vetődtek ennek a kietlen vidéknek a közepére.

1971-ben szovjet geológusok hatalmas gáz és olajmezőkre bukkantak a környező sivatag alatt. A falu határában is felépítettek egy fúrótornyot a földgáz kinyerésére. Ez a torony viszont egy feltáratlan föld alatti üregre épült, ami be is szakadt a ránehezedő súly alatt, és a környékről szivárgó metángáz azonnal meg is töltötte a frissen keletkezett, nagyjából 5000 négyzetméteres krátert.

Csodával határos módon a baleset idején senki nem tartózkodott a fúrótorony közelében. A fúrást végző szakemberek tartottak attól, hogy a mérgező metángáz elérheti a környező településeket, ezért úgy döntöttek, hogy a drága lefojtás és kitermelés helyett inkább meggyújtják az üregben felhalmozódott metángázt, az majd pár nap alatt úgyis ki fog égni. Ezt – az, úgy tűnik, elhibázott – döntést kereken ötven éve hozták, a kráterben a metán azóta is kitartóan ég. A lángoló kráter állítólag éjszakánként még az űrállomásról is látható a teljesen sötét sivatag közepén.

Egyébként valószínűleg környezetbarátabb megoldás a felszabaduló metángázt elégetni, mint csak távozni hagyni, hiszen az égéstermék szén-dioxid kevésbé környezetterhelő gáz.

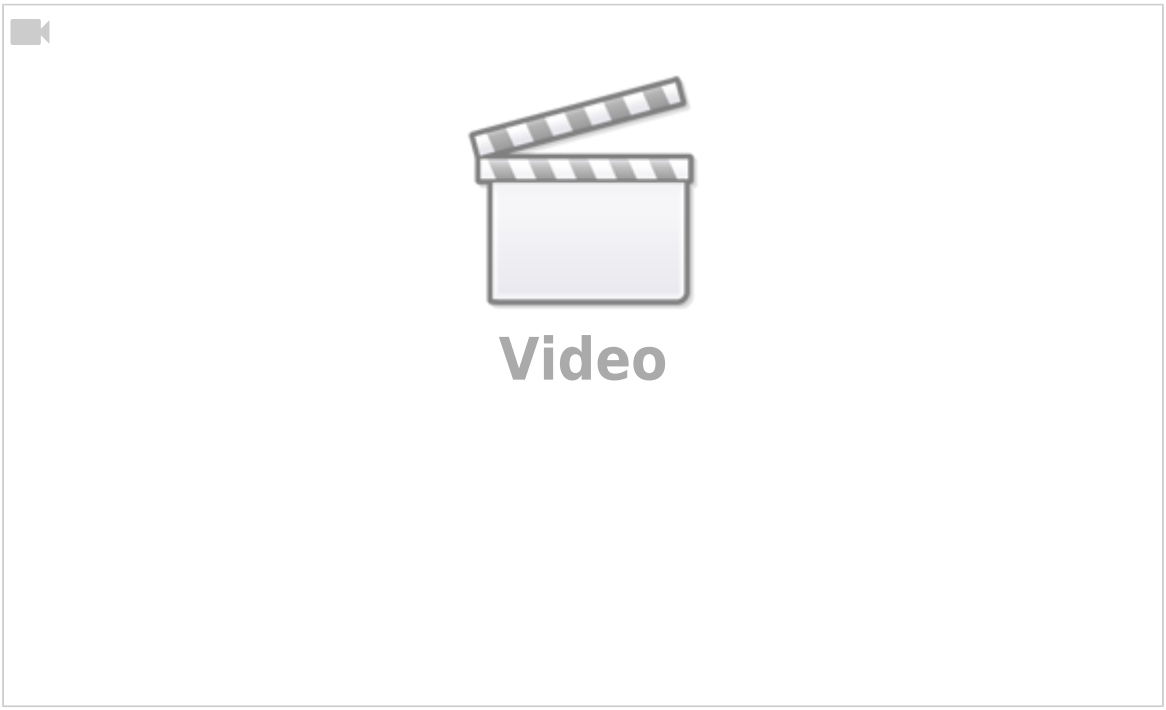
A jelenség azóta az ajtó a pokolba (**door to hell**), a mélyedés pedig a közeli falu neve után a **Darvaza-kráter** nevet kapta.

Az üreg – ami a műholdképeken is jól kivehető – nagyjából 70 méter széles és 30 méter mély. A környékén átható zártojásszag terjeng az égő kén hatására, ami vidám egyveleget képez a sivatagi porral – homokkal.

Saparmurat Niyazov (minden türkmének hős atyja, a Türkmenbaşi - róla bővebben is *„megemlékeztem”* ebben a bejegyzésben) 2004-ben elrendelte a szomszédos falu felszámolását. Na, nem biztonsági megfontolásokból, azok ezen a környéken nem túlzottak hangsúlyosak – hanem mert, szerinte, a falu látványa zavarólag hat az élékülő turizmus számára.

Pedig a turizmus a környéken – mondhatni – elhanyagolható volumenű. Útjelző táblák vagy például szálláslehetőségek nincsenek, és a helyszín szinte csak terepjárókkal közelíthető meg.

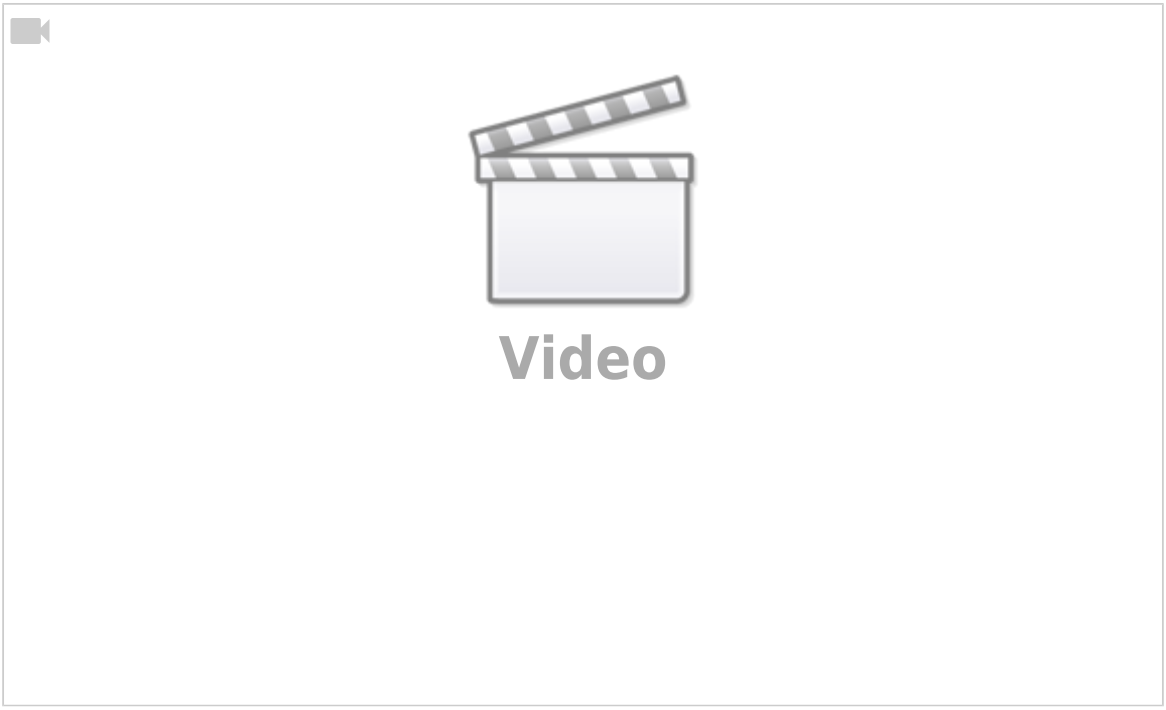

George Kourounis expedíciója

2013 novemberében a kanadai kalandor, George Kourounis, többek között a National Geographic Society anyagi támogatásával egy expedíciót szervezett a kráter aljára, hogy onnan kutatási célokra mintákat gyűjtsön. Másfél évig tartott az expedíció előkészítése: hőálló, autonóm légzőkészüléket terveztek és építettek, engedélyeket szereztek be és kutatócsoportot szerveztek össze.

A sikeres küldetés során Kourounisnak sikerült olyan új extrémofil organizmusokat találnia, amelyek magas hőmérséklet ellenére is képesek életben maradni a kráter alján. A felfedezés megerősítheti a feltételezést, hogy a földön kívüli szerves élet megjelenhet akár extrém hőmérsékleti adottságú bolygókon is-

„A krátert a Tűz Colosseumának nevezném: bárhová nézel, mindenhol ezernyi apró fáklya lángol” – mesélte a helyszínről – *„az égő gáznak olyan a hangja, mint egy sugárhajtómű dörgése, Érdekes módon semmi füst nem látszik.”*

Napjainkban

2021-ben a tűz a kráterben – **50 év** elteltével – a felszabaduló metán még mindig zavartalanul lángol, a felbukkanó turisták legnagyobb örömére. Mondjuk a türkménbasi által megjövendölt turista-áradat elmaradt, de ezt szerintem a legkevésbsé sem bánja senki ott, azon a környéken, az isten háta mögött két kanyarral.

Hasonló bejegyzések itt, a bolyongón

A világvégi mozi
Lusi, az emberkéz alkotta iszapvulkán

A betoncirkáló
A moszkvai Metro–2 legendája
A lappföldi Jéghotelbe is kell tűzjelző
A rénszarvas és a tengeralattjáró
A Föld legmagasabban futó vasútvonala
Sínek a semmibe – Canfranc
Stairway To Heaven
Surtsey, az ötvenéves sziget

Ez egy elfeledett sarka a netnek, örülök, hogy sikerült elvetődnöd ide!

Továbbra is keresek megjelenési lehetőséget az írásaim számára. Ha esetleg van ötleted, oszd meg velem! Elérhetőségeim az Impresszumban találhatók.

A passport.blog jelenlegi egyetlen megjelenési lehetősége a Facebook. Ha értesülni szeretnél az új bejegyzésekről, kövesd a Bolyongó Facebook oldalt.

Ha szeretnéd a bejegyzést kinyomtatni, vagy önálló formában menteni, ennek a legegyszerűbb módja a PDF formába konvertálás. Ezt a jobb oldali, fentről negyedik (Adobe) ikonnal teheted meg.

Eddigi bejegyzések a bolyongó.hu-n

Az összes bejegyzés ABC-be rendezett indexe itt található. A blog helyekhez köthető bejegyzései a google.maps térképen is megtalálhatók: A világ valódi csodái. A mostanában a blogon megjelent írások a főoldalon jelennek meg.

2026/05/28 18:05

Források

love these pics: Flaming Door to Hell in the Devil’s Sandbox along Infamous Silk Road
sometimes-interesting: Turkmenistan’s Door to Hell
Wikipedia: Door to hell

Türkmenisztán, 2013, Darvaza, Karakum sivatag, Saparmurat Niyazov, door to hell, pokol, kráter, olajfúrás, kutatófúrás, baleset, geológia, metán, világjáró, tűz, George Kourounis, Colosseum, extrémofil, NGS, elhagyatott

Bejegyzésmegtekintések száma: 146

From:
https://mail.bolyongo.hu/ - **bolyongó**

Permanent link:
https://mail.bolyongo.hu/doku.php?id=passport:darvaza_krater

Last update: **2026/08/09 04:56**